

فوریت‌های پزشکی در بلایا

بر اساس سرفصل مصوب دروس شورای عالی برنامه‌ریزی

واحد درسی فوریت‌های پزشکی در بلایا

برای دانشجویان فوریت‌های پزشکی

مؤلفان

عزیز شهرکی واحد

دکتر محمدحسن محمدی

اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی زامل

دکتر فرهاد رضوانی

متخصص داخلی و رئیس آموزش اورژانس کشور

مریم حیدری

کارشناس ارشد هوشبری

الهه اسدی بیدمشکی

کارشناس ارشد روان‌پرستاری

عنوان و نام پدیدآورنده	فوریت‌های پزشکی در بلایا بر اساس سرفصل مصوب دروس شورای عالی برنامه‌ریزی واحد درسی فوریت‌های پزشکی در بلایا برای دانشجویان فوریت‌های پزشکی / مولفان عزیز شهرکی واحد ... [و دیگران]
مشخصات نشر	تهران: سالمی: زایل: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زایل، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	۲۴۰ ص: مصور، جدول، نمودار.
شابک	978-964-8760-91-0 : ۷۵۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
یادداشت	مولفان عزیز شهرکی واحد، محمدحسن محمدی، فرهاد رضوانی، مریم حیدری، الهه اسدی بیدمشکی
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	اورژانس
موضوع	امدادرسانی
شناسنامه‌ی افزوده	شهرکی واحد، عزیز، ۱۳۴۳
شناسنامه‌ی افزوده	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زایل
رده‌بندی کنگره	۱۳۹۰ ۸۶/۷/RC
رده‌بندی دیوین	۶۱۶/۰۲۵
شماره‌ی کتابشناسی	۳۴۳۷۸۶۳

- فوریت‌های پزشکی در بلایا
- تألیف: عزیز شهرکی واحد، دکتر محمدحسن محمدی، دکتر فرهاد رضوانی، مریم حیدری، الهه اسدی بیدمشکی
- ناشر: نشر سالمی با همکاری دانشگاه علوم پزشکی زایل
- نوبت و سال چاپ: اول - ۱۳۹۰
- شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
- صفحه‌آرایی: آرساکو
- طرح جلد: مجید شمیمی
- لیتوگرافی، چاپ، صحافی: دانش
- بهای: ۷۵۰۰ تومان
- شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۷۶۰-۹۱۰۰

مراکز پخش و فروش

• نمایشگاه و فروشگاه مرکزی جامعه‌نگر و نشر سالمی
تهران: خ انقلاب - مقابل درب اصلی دانشگاه تهران - خ فخر رازی - خ نظری غربی - شماره ۸۴ - تلفن: ۶۶۴۹۳۱۸۷ - ۶۶۴۹۳۷۱۶

فروش اینترنتی: www.jameenegar.com

• کتاب‌فروشی‌های معتبر پزشکی سراسر کشور
• اردبیل: خیام • ارومیه: شاهد ایثارگران • اصفهان: رازی • یزد: اهواز: رشد - بین الملل • بابل: علی‌زاده • بجنورد: بهمنش • بروجرد: ولایت
• بندرعباس: اسد • بوشهر: نمایشگاه دایمی محمدپور • بیرجند: آذین • تالش: جام‌نگر • تبریز: بابک • صاف: زاده • رستم‌زاده • تنکابن:
• مرچ: جهرم: کلبه کتاب • خرم‌ده: معلم ۲ • خرم‌آباد: نشر دانشگاهیان • رشت: دانشگاه آزاد بل ملائشان - ارجمند - مزده • زاهدان: کالج
• زنجان: شهر کتاب • ساری: هدف • ساوه: کوثر • سمنان: نسیم • شیراز: جمالی - مرکز نشر دانشگاهی • قم: فاضل • کاشان: خانه کتاب
• کرمان: پایروس - حاجی‌پور • کرمانشاه: دانشمند • گرگان: دانشجو • مشهد: دانشجو - نمایشگاه علوم پزشکی جهاد دانشگاهی • همدان:
روان‌دیش - دانشجو.

پیش‌گفتار

تاریخ زندگی بشر همواره بسیاری از سوانح طبیعی مانند زلزله، سیل، گردباد، فوران آتشفشان و... را ثبت کرده و آمار نشان می‌دهد که تنها در دو دهه‌ی گذشته، سوانح طبیعی زندگی بیش از سه میلیون نفر را نابود کرده است و هشتصد و بیست میلیون نفر در سطح جهان از عواقب آن متأثر شده‌اند. اسناد تاریخی نشان می‌دهد که بلایا و سوانح زندگی افراد بشر و جوامع را برای قرن‌ها در هم شکسته، هرچند توصیف مفصل بسیاری از این حوادث ناقص و ضعیف است ولی اکثر سوانح به خاطر ابعاد، خسارات و زیان‌های جانی و مالی گسترده‌ی آنها، به طور نسبی به خوبی شناخته شده‌اند؛ از جمله‌ی این بلایا می‌توان به زلزله‌ی ۱۰۴۲ میلادی در تبریز، ۱۲۰۹ در نیشابور، ۱۳۵۷ در طبرستان، ۱۳۶۹ در گیلان و زنجان، ۱۳۷۰ سیل عظیم در منطقه‌ی سیستان و زلزله‌ی سال ۱۳۸۲ به اشاره کرد. پرسنل فوریت‌های پزشکی در مناطق مختلف کشور مشغول خدمات‌رسانی به افراد نیازمند هستند.

با توجه به این که هر منطقه، حادثه یا بلایای طبیعی خاص خود را دارد، لذا کلیه‌ی نیروهای فوریت‌های پزشکی بایستی آگاهی در مورد حوادث احتمالی منطقه یا استان خود (سیل، طوفان یا باد شدید، آتش‌سوزی جنگل، پیشروی آب دریا، کولاک و بهمن، مناطق آتشفشانی مستعد فعال شدن آتشفشان، شهرهایی که روی گسل زلزله قرار دارند) داشته باشند و بتوانند در زمان حوادث، آمادگی کافی مقابله با بحران به وجود آمده را داشته باشند.

انشالله با همتی که در پرسنل فوریت‌های پزشکی دیده می‌شود، تمام تلاش و همت خود را به کار خواهند گرفت که آمادگی لازم جهت هر بحرانی را داشته باشند و از هیچ کوششی در این راه دریغ نورزند.

عزیز شهرکی واحد

فهرست مطالب

فصل اول: مفهوم بلایا و شرایط اضطراری	۹
فصل دوم: مفهوم بحران و مدیریت بحران	۲۷
فصل سوم: سیستم فرماندهی سوانح	۶۵
فصل چهارم: تریاژ	۷۷
فصل پنجم: زمین‌لرزه	۹۳
فصل ششم: سیل	۱۰۷
فصل هفتم: توفان	۱۲۵
فصل هشتم: صاعقه‌زدگی و آشفته‌شان	۱۳۹
فصل نهم: حوادثی با چندین قربانی	۱۵۳
فصل دهم: کشتار دسته‌جمعی	۱۵۹
فصل یازدهم: سلاح‌های مرسوم، مواد منفجره و سلاح‌های شیمیایی	۱۷۳
فصل دوازدهم: عوامل بیولوژیک	۲۰۱
فصل سیزدهم: سلاح‌های هسته‌ای و تشعشعات	۲۱۱
پیوست	۲۲۳
مراحل مربوط به امداد رسانی در بلایای طبیعی	۲۲۳
اقدامات مقابله با وقوع زلزله	۲۲۵
اقدامات مقابله با وقوع سیل	۲۲۹

۲۳۱	 اقدامات مقابله با وقوع توفان
۲۳۲	 نکات لازم در مقابله با گردباد
۲۳۴	 اقدامات لازم در کولاک
۲۳۴	 نکات ایمنی در رعد و برق
۲۳۷	 فهرست منابع

* * *

www.ketab.ir